

P&O 2 : Ontwerpen en plannen

2022-2023



Inhoud

- Inleiding
- Principes van technisch ontwerpen
 - Ontwerpcyclus
- Projectplanning
 - Belangrijke documenten



Inleiding: wat is een ontwerp

- Een reeks tekeningen of verduidelijkingen van de wijze waarop een product gemaakt kan worden.
- Een geordend gedachtepatroon voor het maken van een boek, een schilderij, een gebouw, een machine, een opstelling, . . .
- Een opzet of voorlopige schets van een tekst (vb. ontwerp-uurrooster)

Samengevat:

Wat aan de realisatie van een product of dienst voorafgaat



Inleiding: nut van een ontwerp

Ontwerp = strategisch voordeel t.o.v. mondiale concurrentie

- Ontwerp bevat grootste deel van de productkennis
 - Ontwerpen en produceren zijn verbonden
 - Een goed ontwerp houdt rekening met de mogelijkheden en beperkingen van de productie
- Innovatie van producten is gebaseerd op vernieuwend ontwerpen
 - Klant kiest voor een product omwille van het ontwerp



Inleiding: kosten van een ontwerp

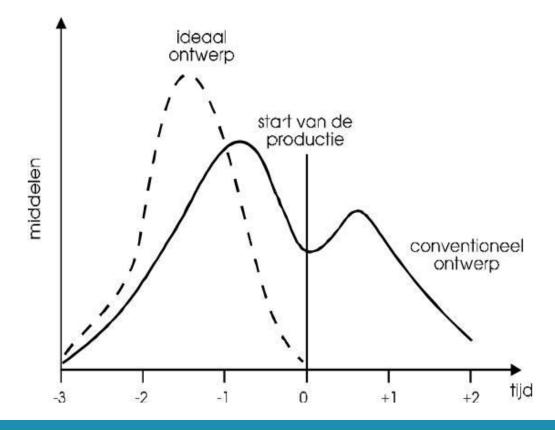
- Het ontwerp bepaalt grotendeels de kost van een product
 - De ontwerpafdeling legt tot 70% van de kosten van het product vast
 - Kost van de ontwerpafdeling draagt voor ongeveer 5% bij tot de kost van het product
- De snelheid van het ontwerpen wordt bepaald door de tijd nodig om te reageren op de vraag van de klant
 - 6 maanden vertraging bij lancering: 33% minder winst
 - 9% te hoge productiekost: 22% minder winst
 - 50% te grote ontwerpkost: 3,5% minder winst



Inleiding: gevolgen van slecht ontwerp

Ontwerpwijzigingen absoluut vermijden, zeker tijdens de

productie (of later)



Principes van technisch ontwerpen











Ontwerpcyclus

Ingenieurs ontwerpen een product op een gestructureerde en gemotiveerde wijze

Illustratie aan de hand van het ontwerp van een fiets



Ontwerpcyclus: 7 stappen

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen



Klantenvereisten zijn vaak vaag en onduidelijk

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen

Wij willen een goedkoop voertuig voor woonwerkverkeer, vrijetijdsbesteding, en winkelen.



Discussieer met de klant om de vereisten te verduidelijken

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen

Wij willen een goedkoop voertuig voor woon-werkverkeer, vrijetijdsbesteding, en winkelen.

Wij willen een goedkoop en niet-gemotoriseerd voertuig met kettingaandrijving en minstens twee wielen voor woonwerkverkeer, vrijetijdsbesteding, en winkelen.



Klantenvereisten worden vertaald naar ontwerpspecificaties

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen

Wij willen een goedkoop en nietgemotoriseerd voertuig met kettingaandrijving en minstens twee wielen voor woon-werkverkeer, vrijetijdsbesteding, en winkelen...





Klantenvereisten worden vertaald naar ontwerpspecificaties

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen

Wij willen een goedkoop en nietgemotoriseerd voertuig met kettingaandrijving en minstens twee wielen voor woon-werkverkeer, vrijetijdsbesteding, en winkelen...





Klantenvereisten worden vertaald naar ontwerpspecificaties

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen

Wij willen een goedkoop en nietgemotoriseerd voertuig met kettingaandrijving en minstens twee wielen voor woon-werkverkeer, vrijetijdsbesteding, en winkelen...





Ontbind het probleem in verschillende deelfuncties

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen



Verzin voor elke deelfunctie een aantal mogelijke oplossingen

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen





Selecteer een beste oplossing a.d.h.v. een gemotiveerd selectieproces

	Goedkoop	Stabiliteit	Draagbaarheid	Totaal
Klantenvereisten	0,33	0,33	0,33	
 Ontwerpspecificaties 				
Alternatieven	10	3	10	7,6
• Selectie				
 Ontwikkeling 				
• Productie	5	9	2	5,3
 Verbeteringen 				
	1	10	1	4

Selecteer een beste oplossing a.d.h.v. een gemotiveerd selectieproces

Klantenvereisten	Goedkoop 0,25	Stabiliteit 0,70	Draagbaarheid 0,05	Totaal
 Ontwerpspecificaties Alternatieven 	10	3	10	5,1
• Selectie				
OntwikkelingProductie	5	9	2	7,65
Verbeteringen				
	1	10	1	7,3

Tijdens het ontwikkelingsproces is het belangrijk om te weten wat er gebeurt door wie en wanneer

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen



Takenstructuur



Verantwoordelijkheidsstructuur



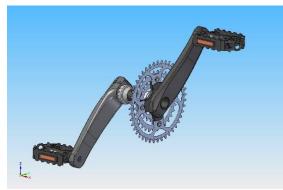
Teamkalender Gantt-chart



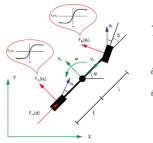
Modelleer, bereken, en denk na vooraleer je iets bouwt

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen









$$\begin{split} \dot{X} &= v_x \cos(\varphi) - v_y \sin(\varphi) \\ \dot{Y} &= v_x \sin(\varphi) + v_y \cos(\varphi) \\ \dot{\varphi} &= \omega \\ \dot{v}_x &= \frac{1}{m} (F_{r,x} - F_{f,y} \sin \delta + m v_y \omega) \\ \dot{v}_y &= \frac{1}{m} (F_{r,y} + F_{f,y} \cos \delta - m v_x \omega) \\ \dot{\omega} &= \frac{1}{I_z} (F_{f,y} l_f \cos \delta - F_{r,y} l_r) \end{split}$$

Dit is geen knutselprojectje; we verwachten dat je alles kan onderbouwen.



Het ontwerp productieklaar maken is een kwestie van reproduceerbaarheid

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen

Tegen het einde van het project verwachten we:

- Technische tekeningen
- Stuklijsten
- Kostenoverzichten
- Principeschetsen
- Berekeningen
- Argumentatie voor keuzes
- ...



In elke stap van het ontwerpproces is een feedbackloop mogelijk naar een vorige stap

- Klantenvereisten
- Ontwerpspecificaties
- Alternatieven
- Selectie
- Ontwikkeling
- Productie
- Verbeteringen



Gouden tip: eerst een werkend ontwerp dan een perfect ontwerp



Projectplanning: taakstructuur

- Opdelen van een taak in deeltaken
- Structuur: onderlinge samenhang duidelijk
- Hoofdtaken en deeltaken
 - Laagste niveau deeltaak moet door teamlid uitgevoerd worden zonder verdere instructies
- Alle taken opnemen!

WAT?



Projectplanning: taakstructuur (vervolg)

Voorbeeld: Ontwerp drinkbus Klantvereisten Funct. Decomp. Selectie Brainstorm Onderzoek Vragenlijst Bezoek Klasseer Check klant



Projectplanning: verantwoordelijkheidsstructuur

Taken uit taakstructuur verdelen onder de medewerkers

	P1	P2	P3	P.L.	Mark	D.D.
1.0. Klantvereisten	1					
1.1 Onderzoek	1	2	2			
1.1.1. Vragen	1	2		3	3	
1.1.2. Bezoek	1		2			
1.2. Klasseer	2	1	2			
1.2.1. Structuur	2	1	2	3		
1.2.2. Verwerk	2	1	2	3		4
1.3. Check klant	2		1		4	

1= leider, 2= doet mee, 3= review, 4= keurt goed





Projectplanning: teamkalender

- Deadlines van alle taken uit de taakstructuur
- Wees realistisch!

Ма	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
8.30 start		13.00 concept1	13.00 concept2	17.00 team		
	14.00 prototype			17.00 team	testen?	
8.30 testverslag		13.00 aanpassing		17.00 team	testen?	
8.30 testverslag			8.30 rapport	14.30 directie		

WANNEER?



Projectplanning: Gantt-chart

- Samenhang tussen verschillende taken
- Rekening houden met timing

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Taak 1				
Taak 2				
Taak 3				